

SAYI : 18745356-101.07.04-E.11465
BAŞVURU NO : 2017/3207
KARAR TARİHİ :29/09/2017

TAVSİYE KARARI

BAŞVURAN :
BAŞVURAN VEKİLİ / TEMSİLCİSİ : -
BAŞVURUYA KONU İDARE : Namık Kemal Üniversitesi Rektörlüğü
BAŞVURUNUN KONUSU : Başvuranın akademik ilanının iptal edilmesi talebi hakkındadır.
BAŞVURU TARİHİ : 29.3.2017

I. BAŞVURANIN İDDİA VE TALEPLERİ

1. Namık Kemal Üniversitesinde Araştırma Görevlisi olarak çalışmakta olan başvuran, Üniversitenin Veteriner Fakültesi Zootekni ve Hayvan Besleme Bölümü Veterinerlik Zootekni Anabilim Dalında istihdam edilmek üzere 06/01/2017 tarihinde yapılan Yardımcı Doçentlik kadrosu ilanındaki koşulların belirli bir kişiyi tanımlar nitelikte olduğunu, bu nedenle kendisinin başvuru hakkının engellendiğini, ilana yalnızca bir kişinin başvuruda bulunduğunu, bu kişinin doktora tezinin ilanda belirtilen alanda olduğunu ve kadroya atandığını, Yükseköğretim Kurulu Başkanlığına 11/01/2017 tarihinde yaptığı itiraza herhangi bir cevap verilmediğini iddia etmektedir.

2. Başvuran, Kurumumuzdan belirli bir kişiyi tanımlar nitelikte yapılan bu ilan üzerine yapılan atamanın hukuka aykırı olduğunun tespit edilmesini, gereğinin yapılması için ilgili birimlere bildirilmesini ve kendisine de konu hakkında bilgi verilmesini talep etmektedir.

II. İDARENİN BAŞVURUYA İLİŞKİN AÇIKLAMALARI

3. Namık Kemal Üniversitesi Rektörlüğünün 02/06/2017 tarihli ve E.7183 sayılı yazısında ve eklerinde, özetle;

3.1. Başvuranın etik ihlalde bulunduğu yönündeki Ankara 16 ncı İdare Mahkemesinin E:2013/1211, K:2015/1473 sayılı kararı üzerine Doçentlik Sınav Yönetmeliği'nin 7 nci maddesi gereği "Başarısız" sayılarak daha önce verilen doçentlik unvanının geri alındığının Üniversitelerarası Kurul Başkanlığı tarafından kendilerine 13/04/2016 tarihinde bildirildiği, Yükseköğretim Kurulu Başkanlığının 06/10/2016 tarihli yazısında

başvuranın araştırma görevlisi kadrosuna atamasının Yürütme Kurulu tarafından uygun bulunduğu, iletilmiştir,

- 3.2. Başvuranın araştırma görevlisi kadrosuna atanmasına ilişkin işlemin iptali ve yürütmenin durdurulması hakkında açmış olduğu davada, İstanbul Bölge İdare Mahkemesinin 23/03/2017 tarihli ve 2017/123 sayılı kararı ile yürütmenin durdurulması istemini reddettiği,
- 3.3. Başvuruya konu ilanın belirli bir kişiyi tanımlar nitelikte olduğu iddialarının tamamen asılsız ve soyut olduğu, kadro ilanında belirtilen özel şartlar ile ilgili çalışmaların bu alanda çalışmalar yapan her öğretim elemanı tarafından yapılabilecek bir çalışma faaliyeti olduğu, şahsa hitaben olmayıp tamamen Fakültenin eleman ihtiyacına binaen yapılan bir ilandan ibaret olduğu,
- 3.4. İlan kadrosu hakkında 78 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 5 nci maddesine göre kullanım izninin Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı tarafından verildiği,
- 3.5. Başvuranın, başvuruya konu ilanının iptal edilmesi için Tekirdağ İdare Mahkemesinde dava açtığı, 20/02/2017 tarihinde ise davadan feragat ettiği, bunun üzerine Tekirdağ İdare Mahkemesinin 24/02/2017 tarihli ve E:2017/267, K:2017/250 sayılı kararıyla karar verilmesine yer olmadığına hükmettiği, açıklamalarına yer verilmektedir.

4. Yükseköğretim Kurulu Başkanlığının 22/06/2017 tarihli ve 3259 sayılı yazısı ve eklerinde özetle;

- 4.1. 18/06/2008 tarihli ve 5772 sayılı Kanunla, 2547 sayılı Kanun'un 23 üncü maddesine eklenen fıkrada üniversitelerin yardımcı doçentlik kadrosuna atama için söz konusu maddelerde belirtilen asgari koşullar yanında, Yükseköğretim Kurulunun onayını almak suretiyle, münhasıran bilimsel kaliteyi artırmak amacıyla yönelik olarak ve bilimsel disiplinler arasındaki farklılıkları da göz önünde bulundurarak, objektif ve denetlenebilir nitelikte ek koşullar belirleme yetkilerine yer verildiği,
- 4.2. Namık Kemal Üniversitesince öğretim üyeliğine atanma ve yükseltilemeyle ilgili ek koşulların belirlendiği ve Yükseköğretim Genel Kurulunca 21/08/2014 tarihli toplantısında bu koşulların uygun bulunduğu,
- 4.3. Yükseköğretim mevzuatına göre öğretim üyesi ilanlarının, 2547 sayılı Kanun ile Öğretim Üyeliğine Yükseltileme ve Atanma Yönetmeliği'nin ilgili maddeleri ile varsa üniversitelerin Yükseköğretim Kurulunun onayını aldıktan sonra yürürlüğe giren asgari kriterlerine uygun olarak, rektörlüklerce, söz konusu Kanun ve Yönetmelikte belirtilen yerlerde yayımlanarak yapıldığı,
- 4.4. Bu nedenle öğretim üyesi kadrolarının ilanının, Yükseköğretim Kurulunun onayından geçtikten sonra yayımlanması gibi bir uygulama bulunmadığından, söz konusu ilanların Genel Kurulca uygun bulunan ek koşullara uygun olup olmadığının kontrolünün yapılmadığı,
- 4.5. Başvuru konusu olay incelendiğinde, ilan şartındaki "Acıpayam koyunları ve bazı yerli köpek ırkları üzerinde çalışmalar yapmak" koşulunun münhasıran bilimsel kaliteyi

artırmak amacına yönelik objektif ve denetlenebilir nitelikte olmadığını düşünüldüğü, açıklamalarına yer verilmektedir.

5. Namık Kemal Üniversitesi Rektörlüğünün 20/06/2017 tarihli ve E.10457 sayılı yazısında ve eklerinde, özetle;

- 5.1. Söz konusu ilanın 06/01/2017 tarihli ve 29940 sayılı Resmi Gazete ile ulusal basın kuruluşu olan Sözcü Gazetesinde 06/01/2017 tarihinde yayımlanmak suretiyle ilan edildiği,
- 5.2. İlanda başvuru için 15 günlük bir süre öngörüldüğü,
- 5.3. 18/06/2008 tarihli ve 5772 sayılı Kanunla, 2547 sayılı Kanun'un 23 üncü, 25 inci ve 26 ncı maddelerine eklenen fıkralardaki hükümler çerçevesinde pek çok Üniversitenin Veteriner ve Ziraat Fakültelerinin Zootekni ve Hayvan Besleme Bölümlerinin de benzer özellikleri taşıyan ilanlar vermiş olduğunun görüldüğü, bu ilanlardaki şartların objektif ve denetlenebilir olduğunun, kurumsal ve bölgesel ihtiyaçlar göz önünde bulundurularak oluşturulduğunun düşünüldüğü,
- 5.4. "Türkiye Hayvan Genetik Kaynakları Ulusal Strateji ve Eylem Planı (2015-2020)"de hayvan genetik kaynaklarının ulusal ve uluslararası politikalar çerçevesinde sürdürülebilir kullanımının, korunmasının ve geliştirilmesinin büyük önem taşıdığına yer verildiği; Türkiye yerli hayvan türleri ve ırklarına, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığına bağlı kuruluşların yanısıra üniversitelerin ve ilgili bilim çevrelerinin ilgi ve desteklerinin arttığı; yerli gen kaynaklarımızın yok olmaması için bunların korunmasının ve belirli populasyon büyüklüklerinde ve farklı bölgelerde saf yetiştirilerek ırklara özgü özelliklerin kaybolmamasının sağlanmasının gerektiği; Namık Kemal Üniversitesi Veteriner Fakültesinin de yeni kurulmuş olmasına karşın bahsi geçen bilince sahip, yerli gen kaynaklarının korunması konusunu geleceğe yönelik stratejik hedefleri arasına almış ve bu konuda çalışmalar yapmaya hevesli bir kurum olduğu; Üniversitenin yer aldığı Trakya bölgesinin sahip olduğu zengin vejetasyonu ile hayvancılık açısından büyük bir öneme sahip olmakla birlikte, hayvan giriş-çıkışında belirli kuralların uygulandığı bir bölge olduğu; Acıpayam koyun ırkının yerli gen kaynağı olarak tescilinin yapıldığı ancak bu genetikte herhangi bir ıslah çalışmasının yapılmadığı; Acıpayam koyununun da yer aldığı yerli gen kaynaklarını Fakülte bünyesinde yetiştirip ıslahını gerçekleştirmek ve bu sayede soz konusu ırkın üretimde kullanılarak korunmasını sağlamayı amaçladıkları, böylece Tekirdağ ve çevresinde yaygın olarak bu ırkın yetiştiriciliğinin yapılabileceği; Tekirdağ ili ve çevresinde uzun yıllar boyunca yetiştiriciliği yapılan yerli köpek genotiplerinden biri olan Zağar genotipinin yakın bir geçmişte Yunanistan tarafından yerli gen kaynağı olarak tescil edilmesinin üzüntü ile karşılandığı; bu konuda araştırmalar yapılması suretiyle Üniversite olarak şehrin ve ülkemizin tanıtılmasında yer almak istedikleri; ilanda belirtilen şartların ülkemiz, bölgesel ve kurumsal ihtiyaçlar ile farklı üniversitelerin vermiş olduğu benzer nitelikteki ilanlar gözetilerek belirlendiği, yasal başvuru ve değerlendirme aşamaları sonrasında bir öğretim üyesinin istihdam edildiği,
- 5.5. Danıştay 8 inci Dairesinin 23/02/2016 tarihli ve E:2015/14478, K:2016/1621 sayılı Kararı ile 08/02/2005 tarihli ve E:2004/3743, K:2005/528 sayılı Kararında üniversitelerin özel şartlar belirleyebileceğine yer verildiği,

- 5.6. Başvuranın doçentlik unvanının İdare Mahkemesi ve Üniversitelerarası Kurul kararlarıyla iptal edildiği, doktor unvanıyla görev yaptığı aynı anabilim dalında bir başka bir öğretim üyesinin görev yapmasını istemediği yönünde bir algı oluştuğu,
- 5.7. Hakkında yapılan disiplin soruşturması sonucunda başvuranın 3 yıl süre ile kademe ilerlemesinin durdurulması cezası ile tecziye edildiği, açıklamalarına yer verilmektedir.

6. Yükseköğretim Kurulu Başkanlığının 15/08/2017 tarihli ve 4216 sayılı yazısında özetle,

- 6.1. Yükseköğretim mevzuatına göre öğretim üyesi ilanlarının 2547 sayılı Kanun ile Öğretim Üyeliğine Yükseltme ve Atanma Yönetmeliği'nin ilgili maddeleri ile varsa üniversitelerin Yükseköğretim Kurulunun onayını aldıktan sonra yürürlüğe giren asgari kriterlerine uygun olarak rektörlüklerce söz konusu Kanun ve Yönetmelikte belirtilen yerlerde yayımlanarak yapıldığı,
- 6.2. Bu nedenle öğretim üyesi kadrolarının ilanının, Yükseköğretim Kurulunun onayından geçtikten sonra yayımlanması gibi bir uygulama bulunmadığından, söz konusu ilanların Genel Kurulca uygun bulunan ek koşullara uygun olup olmadığının kontrolünün yapılamadığı,
- 6.3. 2547 sayılı Kanun'un 22 inci maddesinde öğretim üyelerinin görevlerinin ve 23 üncü maddesinde yardımcı doçentliğe atanma şartlarının yer aldığı,
- 6.4. Namık Kemal Üniversitesi Rektörlüğünün 02/06/2017 tarihli ve E.7183 sayılı yazısı incelendiğinde, diğer üniversitelerin Zootekni ve Hayvan Besleme Bölümü için verilen ilanlarda da kurumsal ve bölgesel ihtiyaçlara göre şartlar belirlendiği ifade edilse bile bu ilanların itiraz veya dava konusu edilmemesinin, ilanların kişiye özel nitelikler taşıdığı gerçeğini değiştirmedeği, şikayet konusu ilanda istenilen şartların öğretim üyesinin görevleri ile ilgili taşınması zorunluluk gerektiren şartlar olmadığı, ilan için "Zootekni de doktora yapmış olmak" şartının yeterli olduğu, bu alanda doktorasını tamamlayanların yardımcı doçentlik görevlerini yerine getirebileceği gibi kurumsal ve bölgesel ihtiyaç olduğu belirtilen alanlarda da çalışma yapabileceği, açıklamalarına yer verilmektedir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

7. 18/10/1982 tarihli ve 2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın "Dilekçe, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkı" başlıklı 74 üncü maddesinde; "...Herkes, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkına sahiptir. Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına bağlı olarak kurulan Kamu Denetçiliği Kurumu idarenin işleyişiyle ilgili şikayetleri inceler...", "Yükseköğretim kurumları" başlıklı 130 uncu maddesinin birinci fıkrasında; "Çağdaş eğitim-öğretim esaslarına dayanan bir düzen içinde milletin ve ülkenin ihtiyaçlarına uygun insan gücü yetiştirmek amacı ile; ortaöğretime dayalı çeşitli düzeylerde eğitim-öğretim, bilimsel araştırma, yayın ve danışmanlık yapmak, ülkeye ve insanlığa hizmet etmek üzere çeşitli birimlerden oluşan kamu tüzelkişiliğine ve bilimsel özerkliğe sahip üniversiteler Devlet tarafından kanunla kurulur.", aynı maddenin beşinci fıkrasında; "Üniversiteler ve bunlara bağlı birimler, Devletin gözetimi ve denetimi altında olup, güvenlik hizmetleri Devletçe sağlanır.", aynı maddenin dokuzuncu fıkrasında; "Yükseköğretim kurumlarının kuruluş ve organları ile işleyişleri ve bunların seçimleri, görev, yetki ve sorumlulukları üniversiteler üzerinde Devletin gözetim ve denetim hakkını kullanma usulleri, öğretim elemanlarının görevleri, unvanları, atama, yükselme ve emeklilikleri, öğretim

elemanı yetiştirme, üniversitelerin ve öğretim elemanlarının kamu kuruluşları ve diğer kurumlar ile ilişkileri, öğretim düzeyleri ve süreleri, yükseköğretime giriş, devam ve alınacak harçlar, Devletin yapacağı yardımlar ile ilgili ilkeler, disiplin ve ceza işleri, malî işler, özlük hakları, öğretim elemanlarının uyacakları koşullar, üniversitelerarası ihtiyaçlara göre öğretim elemanlarının görevlendirilmesi, öğrenimin ve öğretimin hürriyet ve teminat içinde ve çağdaş bilim ve teknoloji gereklerine göre yürütülmesi, Yükseköğretim Kuruluna ve üniversitelere Devletin sağladığı malî kaynakların kullanılması kanunla düzenlenir.”,

8. 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanunu'nun “Kurumun görevi” başlıklı 5 inci maddesinin birinci fıkrasında; “Kurum, idarenin işleyişi ile ilgili şikâyet üzerine, idarenin her türlü eylem ve işlemleri ile tutum ve davranışlarını; insan haklarına dayalı adalet anlayışı içinde, hukuka ve hakkaniyete uygunluk yönlerinden incelemek, araştırmak ve idareye önerilerde bulunmakla görevlidir.”,

9. 06/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun “Ana ilkeler” başlıklı 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinde; “Yükseköğretim, aşağıdaki "Ana ilkeler" doğrultusunda planlanır, programlanır ve düzenlenir:.. e) Yükseköğretimde imkân ve fırsat eşitliğini sağlayacak önlemler alınır.”, “**Yükseköğretim Kurulunun görevleri” başlıklı 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde;** “Yükseköğretim kurumlarının bu Kanunda belirlenen amaç, hedef ve ilkeler doğrultusunda kurulması, geliştirilmesi, eğitim - öğretim faaliyetlerinin gerçekleştirilmesi ve yükseköğretim alanlarının ihtiyaç duyduğu öğretim elemanlarının yurt içinde ve yurt dışında yetiştirilmesi için kısa ve uzun vadeli planlar hazırlamak, üniversitelere tahsis edilen kaynakların, bu plan ve programlar çerçevesinde etkili bir biçimde kullanılmasını gözetim ve denetim altında bulundurmak,”, **aynı maddenin (f) bendinde;** “Üniversitelerin ihtiyaçlarını, eğitim - öğretim programlarını, bilim dallarının niteliklerini, araştırma faaliyetlerini, uygulama alanlarını, bina, araç, gereç ve benzeri imkânlar ve öğrenci sayılarını ve diğer ilgili hususları dikkate alarak; üniversitelerin profesör, doçent ve yardımcı doçent kadrolarını dengeli bir oranda tespit etmek,”, **aynı maddenin (i) bendinde;** “Yükseköğretim kurumlarında ve bu kurumlara girişte imkân ve fırsat eşitliği sağlayacak önlemleri almak,”, “**Yükseköğretim Denetleme Kurulu” başlıklı 8 inci maddesinin (a) fıkrasında;** “Yükseköğretim Denetleme Kurulu, Yükseköğretim Kurulu adına üniversiteleri, bağlı birimlerini, öğretim elemanlarını ve bunların faaliyetlerini gözetim ve denetim altında bulunduran, Yükseköğretim Kuruluna bağlı bir kuruluştur.”, “**Yükseköğretim Denetleme Kurulunun görevleri” başlık 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde;** “Yükseköğretim kurumlarında, eğitim - öğretim ve diğer faaliyetlerin bu Kanunda belirtilen amaca ve ana ilkelere uygunluğunu Yükseköğretim Kurulunca hazırlanacak esaslara göre ve onun adına denetlemek,”, “**Rektör” başlıklı 13 üncü maddesinin (b) fıkrasının üçüncü bendinde;** “Üniversitenin yatırım programlarını, bütçesini ve kadro ihtiyaçlarını, bağlı birimlerinin ve üniversite yönetim kurulu ile senatonun görüş ve önerilerini aldıktan sonra hazırlamak ve Yükseköğretim Kuruluna sunmak,”, “**Öğretim üyelerinin görevleri” başlıklı 22 inci maddesinde;** “Yükseköğretim kurumlarında ve bu kanundaki amaç ve ilkelere uygun biçimde önlisans, lisans ve lisansüstü düzeylerde eğitim - öğretim ve uygulamalı çalışmalar yapmak ve yaptırmak, proje hazırlıklarını ve seminerleri yönetmek, b. Yükseköğretim kurumlarında, bilimsel araştırmalar ve yayımlar yapmak, c. İlgili birim başkanlığınca düzenlenecek programa göre, belirli günlerde öğrencileri kabul ederek, onlara gerekli konularda yardım etmek, bu kanundaki amaç ve ana ilkeler doğrultusunda yol göstermek ve rehberlik etmek, d. Yetkili organlarca verilecek görevleri yerine getirmek, e. Bu kanunla verilen diğer görevleri yapmaktır.”, “**Yardımcı doçentliğe atama” başlıklı 23 üncü maddesinde;** “a. Bir üniversite biriminde açık bulunan yardımcı doçentlik,

isteklilerin başvurması için rektörlükçe ilan edilir. Fakültelerde ve fakültelelere bağlı kuruluşlarda dekan, rektörlüğe bağlı enstitü ve yüksekokullarda müdürler; biri o birimin yöneticisi, biri de o üniversite dışından olmak üzere üç profesör veya doçent tespit ederek bunlardan adayların her biri hakkında yazılı mütalaa isterler. Dekan veya ilgili müdür kendi yönetim kurullarının görüşünü de aldıktan sonra önerilerini rektöre sunar. Atama, rektör tarafından yapılır. (Değişik: 12/8/1986 - KHK 260/1 md.) Yardımcı doçentler bir üniversitede her seferinde ikişer veya üçer yıllık süreler için en çok 12 yıla kadar atanabilirler. Her atama süresi sonunda görev kendiliğinden sona erer. b. Yardımcı doçentliğe atanmada aranacak şartlar: (1) Doktora veya tıpta uzmanlık unvanını veya Üniversitelerarası Kurulun önerisi üzerine Yükseköğretim Kurulunca tespit edilecek belli sanat dallarının birinde yeterlik kazanmış olmak, (2) Fakülte, enstitü veya yüksekokul yönetim kurullarınca, biri o dilin öğretim üyesi olmak üzere seçilecek üç kişilik bir jüri tarafından; sınava girenin kendi bilim alanında Türkçeden yabancı dile, yabancı dilden Türkçeye 150 - 200 kelimelik bir çeviriye kapsayan yabancı dil sınavını başarmak. c. (Mülga: 12/8/1986 - KHK 260/7 md.; Yeniden düzenleme: 18/6/2008-5772/3 md.) Üniversiteler, yardımcı doçentlik kadrosuna atama için bu maddede aranan asgari koşulların yanında, Yükseköğretim Kurulunun onayını almak suretiyle, münhasıran bilimsel kaliteyi artırmak amacıyla yönelik olarak, bilim disiplinleri arasındaki farklılıkları da göz önünde bulundurarak, objektif ve denetlenebilir nitelikte ek koşullar belirleyebilirler.”,

10. 16/09/1983 tarihli ve 78 sayılı Yükseköğretim Kurumları Öğretim Elemanlarının Kadroları Hakkında Kanun Hükmüne Kararname'nin “Serbest kadroların kullanımı” başlıklı 5 inci maddesinin son fıkrasında; “Merkezî yönetim bütçe kanununda belirtilen atama sayısının yükseköğretim kurumları itibarıyla dağılımı, kullanımı ve diğer hususlar Maliye Bakanlığının ve Devlet Personel Başkanlığının görüşleri üzerine Yükseköğretim Kurulunca belirlenir ve boş öğretim elemanı kadrolarına Yükseköğretim Kurulunun izni olmadıkça atama yapılamaz.”,

11. 28/01/1982 tarihli ve 17588 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Öğretim Üyeliğine Yükseltme ve Atanma Yönetmeliği’nin “Atanma için önşart” başlıklı 2 nci maddesinde; “...İlgili Yasa ve Yönetmelik hükümleriyle öngörülen koşulların yanısıra; doçentliğe atama ile yardımcı doçentliğe ve profesörlüğe yükseltme ve atamalarda ilan edilen bir kadroya başvurabilmek için yükseköğretim kurumları tarafından belirlenen ve Yükseköğretim Kurulu tarafından uygun bulunan asgari kriterleri sağlamak zorunludur. Ayrıca yardımcı doçent adaylarının yabancı dilden senatolarca belirlenen ve Bazı Akademik Kadrolara Öğretim Elemanı Dışındaki Kadrolardan Naklen Yapılacak Atamalarda ya da Açıkta Atamalarda Uygulanacak Merkezi Sınav ile Giriş Sınavlarına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğinde öğretim elemanları için belirlenen taban puanından az olmayan bir puan almaları zorunludur.”, **“Yardımcı doçentliğe atanma ve başvurma” başlıklı 3 üncü maddesinde;** “Yardımcı doçentliğe başvurabilmek için doktora yapmış, tıpta uzmanlık unvanını almış veya Üniversitelerarası Kurulun önerisi üzerine Yükseköğretim Kurulunca tespit edilecek sanat dallarının birinde yeterlik kazanmış olmak şarttır.”, **4 üncü maddesinde;** “Bir birimde yardımcı doçentlik kadrosunun açık bulunduğu en yüksek trajlı beş gazeteden birinde, Türkiye ölçüsünde rektörlükçe ilân edilerek duyurulur. Bu durum, ayrıca rektörlerce bütün üniversitelere ve yüksek teknoloji enstitülerine ilgili birimlerinde ilân edilmek üzere duyurulur. Bu ilânda adaylara en az onbeş günlük başvurma süresi tanınır ve son başvurma tarihi belirtilir.”, **8 inci maddesinde;** “Yardımcı doçentlik için başvuran isteklilerden yabancı dil sınavında başarı gösterenler, özgeçmişlerini, bilimsel çalışma ve varsa yayınlarını dört nüsha olarak ilgili dekanlık veya müdürlüğe, yabancı dil sınavı sonucunun tebliğini izleyen üç gün içinde teslim ederler.”,

12. 03/08/1982 tarihli ve 17771 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Yükseköğretim Denetleme Kurulu Teşkilat, Görev ve Çalışma Usulleri Yönetmeliği’nin “Kapsam” başlıklı 2 nci maddesinde; *“Bu Yönetmelik, Yükseköğretim Denetleme Kurulunun Yükseköğretim Kurulu ile ilişkilerini; Yükseköğretim Kurulu adına yükseköğretim kurumlarının ve öğretim elemanları ile diğer görevlilerin her türlü faaliyet ve işlemlerinin gözetim ve denetim altında bulundurulmasıyla ilgili hükümleri kapsar.”*, **"Kurulun Görevleri” başlıklı 7 nci maddesinin (a), (b), (c) ve (d) bentlerinde;** *“Yükseköğretim Kurumlarında eğitim-öğretim ve diğer faaliyetlerin 2547 sayılı Kanun’da belirtilen amaca ve ana ilkelere uygunluğunu Yükseköğretim Kurulunca hazırlanacak esaslara göre onun adına ve onun onayı ile denetlemek, sonucunda yapılan tespitleri raporlar halinde sunmak, (b) “Denetlemenin gerektirdiği hallerde Yükseköğretim kurumları yöneticilerinden yazılı veya sözlü bilgi istemek, c) Yükseköğretim Kurulu tarafından istenecek disiplin konularını soruşturmak, d) Yükseköğretim Kurulu Başkanı tarafından 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu’nun 53. maddesinin 2653 sayılı Kanun’la değişik (e) fıkrasına göre istenecek soruşturmaları yapmak”*, **“Gözetim ve Denetim Alanı” başlıklı 15 inci maddesinde;** *“Kurul, Yükseköğretim Kurumlarında eğitim-öğretim ve diğer faaliyetlerin, Kanun’un 4. maddesindeki amaçlara, 5. maddesindeki ana ilkelere ve 65. maddesinde belirli yönetmelikler ile Yükseköğretim Kurulunun belirleyeceği diğer yönetmelikler ve esaslara ve gerekli görüldüğünde diğer kanunlara uygunluğunu Yükseköğretim Kurulu adına denetler.”*,

13. 30/03/1983 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanan 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu’nun “Namık Kemal Üniversitesi” başlıklı Ek 62 nci maddesinin birinci fıkrasında; *“Tekirdağ’da Namık Kemal Üniversitesi adıyla yeni bir üniversite kurulmuştur...”*

14. Yükseköğretim Genel Kurulunun 21/08/2014 tarihli toplantısında uygun bulunan Namık Kemal Üniversitesi Öğretim Üyeliğine Yükseltme ve Atama İlkeleri Yönergesi’nin “Amaç” başlıklı 1 inci maddesinin son fıkrasında; *“... Öğretim Üyeliğine Yükseltme ve Atama İlkelerinin amacı, Namık Kemal Üniversitesi öğretim elemanı olarak çalışacak kişilerin, çeşitli kademelerdeki atama işlemlerinde ilgili kanun ve yönetmeliklerin öngördüğü koşulları eşitlik ve tarafsızlık ilkesi çerçevesinde uygulamak ve çağdaş ölçütlerde yükseltmektir.”*, düzenlemelerine yer verilmiştir.

IV. KAMU DENETÇİSİ MUSTAFA ÖZYAR’IN KAMU BAŞDENETÇİSİ’NE ÖNERİSİ

15. Namık Kemal Üniversitesi Rektörlüğünün Veteriner Fakültesi Zootekni ve Hayvan Besleme Bölümü Veterinerlik Zootekni Anabilim Dalında istihdam edilmek üzere 06/01/2017 tarihinde yapılan Yardımcı Doçentlik kadrosu ilanındaki şartların münhasıran bilimsel kaliteyi artırmak amacına yönelik objektif ve denetlenebilir nitelikte olmadığı, bu itibarla hukuka ve hakkaniyete uygun olmadığı sonuç ve kanaatine varılarak İdareye tavsiyede bulunulması yönündeki öneri Kamu Başdenetçisi’ne sunulmuştur.

V. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

A. Hukuka, Hakkaniyete ve İnsan Haklarına Uygunluk Yönünden Değerlendirme

16. Başvuran, Namık Kemal Üniversitesinin Veteriner Fakültesi Zootekni ve Hayvan Besleme Bölümü Veterinerlik Zootekni Anabilim Dalında istihdam edilmek üzere 06/01/2017 tarihinde yapılan Yardımcı Doçentlik kadrosu ilanındaki “Acıpayam koyunları ve bazı yerli köpek ırkları üzerine çalışmalar yapmış olmak” koşullarının belirli bir kişiyi tanımlar nitelikte olduğunu, dolayısıyla kendisinin başvuru hakkının engellendiğini, ilan için başvuran bir kişi olduğunu ve bu kişinin

atandığını ifade etmekte; Kurumumuzdan bu ilan üzerine yapılan atamanın hukuka aykırı olduğunun tespit edilmesini ve gereğinin yapılması için ilgili birimlere bildirilmesini talep etmektedir.

17. Yükseköğretim Genel Kurulunun 21/08/2014 tarihli kararıyla onaylanan Namık Kemal Üniversitesi Öğretim Üyeliğine Yükseltme ve Atama İlkeleri Yönergesinde yardımcı doçentlik, doçentlik ve profesörlük kadrolarına yapılan başvurularda çalışma alanlarına ve çalışmalarının özelliklerine göre adaylara verilecek puanların belirlendiği, Yükseköğretim Kurulu Başkanlığının 23/12/2016 tarihli ve 8251 sayılı yazısıyla Namık Kemal Üniversitesi Rektörlüğüne 78 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin 5 inci maddesi hükmü kapsamında Veteriner Fakültesi Zootečni ve Hayvan Besleme Bölümünde istihdam edilmek üzere iki adet yardımcı doçentlik kadrosunun kullanılmasına izin verildiği görülmektedir.

18. İlgili mevzuat hükümleri çerçevesinde, Namık Kemal Üniversitesinin Veteriner Fakültesi Zootečni ve Hayvan Besleme Bölümü Veterinerlik Zootečni Anabilim Dalında istihdam edilmek üzere Yardımcı Doçentlik kadrosu ilanının 06/01/2017 tarihinde Resmi Gazete ve yüksek tirajlı ulusal bir gazetede yayımlandığı ile başvuru süresi için belirtilen koşullara riayet edildiği anlaşılmaktadır.

19. Başvuruya konu ilana kaç kişinin başvurduğuna ilişkin İdareden bilgi ve belge talep edilmesine rağmen, Kurumumuza bu hususta herhangi bir bilgi ve belge sunulmamıştır. 2547 sayılı Kanun'un 23 üncü maddesinde yardımcı doçentliğe atanmada aranacak şartlar arasında yabancı dil sınavını başarmak şartı bulunmakta olup, Namık Kemal Üniversitesi Rektörlüğünün Kurumumuza göndermiş olduğu 01/02/2017 tarihli "Namık Kemal Üniversitesi Veteriner Fakültesi Zootečni ve Hayvan Besleme Bölümü Zootečni Anabilim Dalı Öğretim Üyesi Yabancı Dil Sınav Tutanağı" nı yalnızca daha sonra kadroya ataması yapılan adayın imzaladığı belirlenmiştir.

20. Yabancı dil sınavında başarılı olan ve yardımcı doçentlik kadrosuna ataması yapılan bu kişinin "Orta Anadolu Şartlarında Acıpayam Koyunlarının Bazı Verim Özellikleri" konusunda doktora tezinin bulunduğu, bu tezindeki bulguları kullanarak bir araştırma makalesi ve bildiri yayınlamış olduğu, zağar, zerdava ve çatalburun köpekleri hakkında çalışmaları bulunduğu da Kurumumuza gönderilen bilgi ve belgelerde görülmektedir.

21. İdare, başvuruya konu ilandaki "Acıpayam koyunları ve bazı yerli köpek ırkları üzerine çalışmalar yapmış olmak" şartının Danıştay kararlarıyla ve 2547 sayılı Kanunla hüküm altına alınan ek koşullar belirleme yetkisi çerçevesinde, kurumsal ve bölgesel ihtiyaçlara göre belirlendiğini ve diğer üniversitelerin de benzer ilanlar yayımladığını belirtmektedir. Ancak, 2547 sayılı Kanun'da bu koşulların "objektif" ve "denetlenebilir" nitelikte olması gerektiği hüküm altına alınmıştır. Danıştay 8 inci Dairesinin 27/10/2010 tarihli ve E:2010/3384, K:2010/4726 sayılı kararı, "Yasanın 23 üncü maddesinin (c) fıkrasında yer alan ve Yükseköğretim Kurulu'nun onayına tabi olan ek koşullar belirleme yetkisi, yapılacak atamalar için öngörülen ve yasa da yer almayan genel ve objektif nitelikteki kriterleri belirlemeyi ifade etmektedir. Üniversitelerin, ilan ettikleri bir kadro için, ihtiyaç ve hizmet gerekleri doğrultusunda getirdiği özel ve o kadroya özgü, spesifik koşullar ise, Yükseköğretim Kurulu'nun onayına tabi değildir. "...çalışması olmak" koşulu, bu bağlamda, yalnızca o kadroya özgü bir koşul olup, Yükseköğretim Kurulu'nun onayına tabi nitelikte bulunmamaktadır. İdare Mahkemesinin vermiş olduğu iptal kararının gerekçesinin getirilen bu koşulun Yükseköğretim Kurulu'nun onayına tabi olduğuna ilişkin kısmı doğru olmamakla birlikte, kadro için getirilen koşulun hangi gerekçelerle getirildiği davalı idarece ortaya konulamadığından ve getirilen bu koşul, açılan kadroya atanması istenilen kişiyi tarif eder nitelikte olduğundan, bu yönüyle dava konusu edilen işlemde hukuka uyarlık bulunmayıp, Mahkeme kararının bu gerekçeyle onanması gerekmektedir." şeklindedir.

22. İdarenin Kurumumuza sunduğu Danıştay 8 inci Dairesinin 23/02/2016 tarihli ve E:2015/14478, K:2016/1621 sayılı kararında, “Kanunda belirtilen koşulların dışında, üniversitelerin senatoları tarafından, anılan kadrolara yapılacak atamalar için belirlenen ve yasada yer almayan genel ve objektif nitelikteki ek kriterler için Yükseköğretim Kurulu'nun onayının alınması zorunludur. Ancak, üniversiteler tarafından ilan edilen bir kadro için, ihtiyaç ve hizmet gerekleri göz önünde bulundurulurken getirilen özel ve ilan edilen kadroya özgü, spesifik koşulların ise, Yükseköğretim Kurulu'nun onayına tabi olmadığı kuşkusuzdur. Ayrıca üniversitelerce ilan edilen kadrolar için anabilim dalı başkanlığının görüş ve önerisine başvurulmasına da ihtiyaç bulunmamaktadır. Dolayısıyla ileri sürülen taraf iddiaları da göz önünde bulundurulurken, kadro ilanında sözü edilen ek koşulun kişiyi tarif eder, keyfi, subjektif nitelikte mi, yoksa Anabilim Dalının kendi içinde belirli bir hastalık türüne yönelik ihtisaslaşmaya katkı sağlayan akademik bir değer mi taşıdığı hususunun çözümü, özel ve teknik bilgiyi gerektirdiğinden mahkeme tarafından bilirkişi incelemesi yaptırılmak suretiyle karar verilmesi gerektiği” hüküm altına alınmıştır.

23. Anayasa'nın 2. maddesinde belirtilen hukuk devleti, eylem ve işlemleri hukuka uygun, her alanda adaletli bir hukuk düzeni kurup bunu geliştirerek sürdüren, Anayasa'ya aykırı durum ve tutumlardan kaçınan, hukuku tüm devlet organlarına egemen kılan devlettir. Bu bağlamda, işlemlerin kamu yararının sağlanması amacıyla yönelik olması, nesnel, adil ve hakkaniyet ölçütlerini gözetmesi hukuk devleti olmanın gereğidir. Bu nedenle, idarenin yasalarla kendisine tanınan takdir yetkisini adalet, hakkaniyet ve kamu yararı ölçütlerini göz önünde tutarak kullanması gerekir.” (Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulunun 17/04/2008 tarihli ve E:2005/270, K:2008/1286 sayılı Kararı). Yukarıdaki paragraflarda yer verilen her iki Danıştay kararında da belirtildiği üzere, üniversitelerin Yükseköğretim Kurulu onayı olmaksızın belirtilen kadroya özgü, spesifik koşullar getirme konusunda takdir yetkileri bulunmakla beraber, getirilen bu koşulun “açılan kadroya atanması istenilen kişiyi tarif eder, subjektif nitelikte olması” hukuka ve hakkaniyete aykırıdır. Başvuru konusu olayda, ilana sadece bir kişinin başvurmuş olması ve kadroya ataması yapılan bu kişinin münhasıran ilanda belirtilen alanlarda çalışmalar yapmış olması; ilanın belirli bir kişiyi tarif eder nitelikte, denetlenebilir, nesnel, adil ve hakkaniyete uygun olup olmadığı hususlarında kuvvetli şüpheye yol açmaktadır.

24. Ayrıca, Yükseköğretim kurumlarının 2547 sayılı Kanun'da belirlenen amaç, hedef ve ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermesi hususunda bu kurumları gözetimi ve denetimi altında bulundurmakla ve yükseköğretimde imkân ve fırsat eşitliğini sağlayacak önlemler almakla görevli olan Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı da, ilanda belirtilen şartların münhasıran bilimsel kaliteyi artırma amacıyla yönelik objektif ve denetlenebilir nitelikte olmadığını, diğer üniversitelerin Zootekni ve Hayvan Besleme Bölümü için verilen ilanlarda da kurumsal ve bölgesel ihtiyaçlara göre şartlar belirlediği ifade edilse dahi, bu ilanların itiraz veya dava konusu edilmemesinin ilanların kişiye özel nitelikler taşıdığı gerçeğini değiştirmediğini, ilanda istenilen şartların öğretim üyesinin görevleri ile ilgili taşıması zorunluluk gerektiren şartlar olmadığını, zootekni alanında doktorasını tamamlayanların yardımcı doçentlik görevlerini yerine getirebileceği gibi kurumsal ve bölgesel ihtiyaç olduğu belirtilen alanlarda da çalışma yapabilecekleri ifade etmektedir.

25. İdare, başvuranın; doçentlik unvanının İdare Mahkemesi ve Üniversitelerarası Kurul kararlarıyla iptal edildiğini, başvuru konusu olayla ilgili açmış olduğu davasından feragat ettiğini, doktor unvanıyla görev yaptığı aynı anabilim dalında bir başka bir öğretim üyesinin görev yapmasını istemediği yönünde bir algı oluştuğunu belirtmekte ise de, başvuran hakkında yürütülen bu işlemler ile başvuru konusu olay ve başvuranın talepleri arasında bir illiyet bağı ve Kurumumuza başvuruda bulunması önünde bir engel bulunmamaktadır.

26. Kurumumuzca yapılan değerlendirme neticesinde; Namık Kemal Üniversitesi Rektörlüğünün Veteriner Fakültesi Zootekni ve Hayvan Besleme Bölümü Veterinerlik Zootekni Anabilim Dalında istihdam edilmek üzere 06/01/2017 tarihinde yapılan Yardımcı Doçentlik kadrosu ilanındaki şartların münhasıran bilimsel kaliteyi artırmak amacına yönelik objektif ve denetlenebilir nitelikte olmadığı, bu itibarla hukuka ve hakkaniyete uygun olmadığı sonuç ve kanaatine varılmıştır.

B. İyi Yönetim İlkeleri Yönünden Değerlendirme

27. İyi yönetim ilkelerine 28/03/2013 tarihli ve 28601 mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin "İyi yönetim ilkeleri" başlıklı 6 ncı maddesinde yer verilmiş olup; İdarenin "karara karşı başvuru yollarının gösterilmesi" ilkesine uymadığı tespit edildiğinden, İdarenin bahse konu ilkeye uygun davranması önerilmektedir.

VI. HAK ARAMA ÖZGÜRLÜĞÜNE İLİŞKİN AÇIKLAMA

28. 6328 sayılı Kanunun 21 inci maddesinin birinci fıkrası uyarınca, bu Ret Kararının başvurana tebliğ tarihinden itibaren, **ilgili idarenin işlemine karşı** (varsa) dava açma süresinden kalan süre kaldığı yerden işlemeye devam edecek olup Tekirdağ İdare Mahkemesinde yargı yolu açıktır.

VII. KARAR

Açıklanan gerekçelerle **BAŞVURUNUN KABULÜNE;**

Namık Kemal Üniversitesi Rektörlüğünün Veteriner Fakültesi Zootekni ve Hayvan Besleme Bölümü Veterinerlik Zootekni Anabilim Dalında istihdam edilmek üzere 06/01/2017 tarihinde yapılan Yardımcı Doçentlik kadrosu ilanı ile bu ilan sonucunda yapılan işlemlerin iptali ve söz konusu hukuka aykırılığın tekrarlanmasına mahal vermeyecek biçimde ilan verilmesi hususunda yeni bir işlem tesis edilmesi için **NAMIK KEMAL ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE TAVSİYEDE BULUNULMASINA,**

6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun 20 nci maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca, Namık Kemal Üniversitesi Rektörlüğü tarafından bu karar üzerine tesis edilecek işlemin otuz gün içinde Kurumumuza bildirilmesinin zorunlu olduğuna,

Kararın Başvurana, NAMIK KEMAL ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE ve bilgi edinilmesi için YÜKSEKÖĞRETİM KURULU BAŞKANLIĞINA tebliğine, Türkiye Cumhuriyeti Kamu Başdenetçisince karar verildi.

e-imzalıdır

Şeref MALKOÇ
Kamu Başdenetçisi